

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ  
ผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา  
ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

The Relationship Between Instructional  
Leadership of School Administrators  
and School Effectiveness in  
The Diocese of Ratchaburi.

อภิชนา พูลโกศล

\* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง  
ดร.ชวน ธารังกุล

\* อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Apichaya Poolpokpol

\* Master of Education Program in Educational Administration,  
Muban Chombueng Rajabhat University.

Dr.Chuan Parunggul

\* Professor, Education Program in Educational Administration,  
Muban Chombueng Rajabhat University.

ข้อมูลบทความ

\* รับบทความ 31 ตุลาคม 2561

\* แก้ไข 20 พฤศจิกายน 2561

\* ตอรับบทความ 31 พฤศจิกายน 2561

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูจากสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จำนวน 291 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เท่ากับ .978 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ .958 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .983 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

### ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา  
ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ  
ประสิทธิผลของสถานศึกษา

**Abstract**

The purposes of this research were to 1) study the instructional leadership of the school administrators in the Diocese of Ratchaburi, 2) study the school effectiveness in the Diocese of Ratchaburi and 3) study the relationship between instructional leadership of school administrators and school effectiveness in the Diocese of Ratchaburi. The samples were 291 school principals, academic assistants and teachers. By using the stratified random sampling and the simple random sampling, the researcher selected the samples. The instrument used for collecting data was a 5 rating scales questionnaire with reliability .978 on the instructional leadership of the school administrators and .958 on school effectiveness. The reliability of the whole questionnaire was .983. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, means, standard deviation and Pearson simple correlation coefficient.

The research results were as follows:

1. The instructional leadership of the school administrators in the Diocese of Ratchaburi was rated at the highest level as a whole and at each aspect appeared at 7 variables were the highest level and 3 variables were high level.

2. The school effectiveness in the Diocese of Ratchaburi was rated at the high level as a whole and at each aspect appeared at 1 variable was the highest level and 3 variables were high level.

3. The instructional leadership of the school administrators was positive and most highly correlated with schools effectiveness in the Diocese of Ratchaburi at the statistically significant level of .01. When considered deeply, it was found correlated in every pair.

Keywords: Instructional Leadership  
School Effectiveness

## บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกจึงต้องมีการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา เพราะการศึกษาก็คือรากฐานสำคัญที่จะพัฒนาคน ทำให้คนมีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติและค่านิยมที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญยิ่งขึ้น

สำหรับบริบทของประเทศไทยนั้น รัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จึงมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการบริหารจัดการมาโดยตลอด เพื่อสร้างศักยภาพของประเทศให้ดำรงอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรีและอยู่ในสังคมส่วนรวมได้อย่างมีความสุข ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ซึ่งการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, 14) ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กล่าวถึงความจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อกำหนดการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ โดยยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ และเปิดโอกาสให้กับทุกคนในสังคมดำเนินชีวิตที่ดี มีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, 4) ซึ่งจากการศึกษาสภาพการณ์และบริบทแวดล้อมในแผนการศึกษาแห่งชาติ สิ่งสำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาได้แก่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, ค) ส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องเร่งดำเนินการพัฒนาให้แต่ละสถานศึกษา สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อ

ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายที่ 4.4 ที่ให้ความสำคัญกับการปรับกระบวนการเรียนรู้ และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560, 10)

การพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเองอยู่เสมอ เป็นต้นจัดให้มีการบริหารงานวิชาการที่เน้นคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำ ต้องสามารถนำและเป็นหลักให้กับองค์กรได้ จะต้องอุทิศตน มุ่งมั่น และผู้นำที่ดีจะต้องมีภาวะผู้นำที่ดีด้วยเพื่อที่จะสามารถใช้อิทธิพลในการโน้มน้าวใจบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ โดยอาศัยความรู้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ด้วยเพื่อให้องค์กรนั้นบรรลุเป้าหมาย ยิ่งกว่านั้นแล้วผู้นำ

จะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐานพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอีกด้วย (สมถวิล ศิลปคนธรรพ์, 2556, 2) การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานด้านวิชาการจะต้องอาศัยบุคลากร ทีมงาน และองค์การที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์สูง และมีเทคนิคในการทำงาน ผลของงานถึงจะมีความสำเร็จสูง จนเกิดการยอมรับให้เป็นผู้นำทางวิชาการ ในยุคการเปลี่ยนแปลงนี้ ผู้บริหาร ทีมงานและองค์การที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะชอบงานที่ท้าทาย มีเป้าหมายสูง และมีความต้องการให้งานมีความเป็นเลิศเพื่อให้เกิดการยอมรับในทุกระดับ (สมเกียรติ พละจิตต์, 2555, 4-5) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างมากในการมอบหมายหรือกำหนดความรับผิดชอบงานให้บุคคลนำแผนไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตามผล และการมีส่วนร่วมในการสื่อสารระหว่างองค์กรในการขับเคลื่อน

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

เคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักและความชัดเจนแก่ผู้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ (บรรพต รุ่งเจนทร์, 2557, 4)

ตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมีความสำคัญต่อองค์การหรือสถานศึกษาเป็นอย่างมากในการที่จะตัดสินใจว่าจะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นความสามารถของสถานศึกษาที่จะดำเนินการให้ได้ผลของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้ตั้งไว้ ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนจนทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยอยู่ในระดับสูง อบรมคุณธรรมจริยธรรม จนทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมอยู่ในระดับสูง พัฒนาสถานศึกษา ได้แก่งานความสามารถของผู้บริหารและครูที่ร่วมกันพัฒนา ปรับเปลี่ยนโครงสร้างด้านต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษามีความก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (ทิพวรรณ พรหมทอง, 2558, 2)

สถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีเป็นสถานศึกษาคาทอลิกสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ บริหารงานโดยบาทหลวง

ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข มีปรัชญาว่า “คุณธรรม นำวิชา พัฒนาสุข” วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี คือ ภายในปี พ.ศ.2570 สถานศึกษาและหน่วยงานในฝ่ายอบรมศึกษาสังฆมณฑลราชบุรีต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีผลประจักษ์ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีสมรรถภาพตามหลักสากล ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) และสังคมไทย ภายใต้รูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑล ผ่านการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ โดยมีศูนย์วิชาการเป็นแกนนำเพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเลิศ อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (คณะกรรมการฝ่ายอบรมศึกษาสังฆมณฑลราชบุรี 2555-2570, 1) ในความก้าวหน้าทางการศึกษา โดยเฉพาะงานด้านวิชาการต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี มีแนวทางการบริหารด้านการศึกษาแบบ “เอกภาพบนความหลากหลาย (Unity in diversity) โดยพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ให้ร่วมเป็นประจักษ์พยาน

แห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน (Let's see, we're one) โดยพระสังฆราชประจำสังฆมณฑลได้ขอให้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละสถาบัน ร่วมเป็นหนึ่งเดียวกันในการจัดโครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นการเชื่อมโยงสานสัมพันธ์ภาพโดยมอบหมายให้ศูนย์วิชาการสังฆมณฑลราชบุรี เป็นหลักในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ฯ ตามสถานศึกษาคาทอลิกในเขตสังฆมณฑลราชบุรี (วุฒิชัย อ่องนาวา, 2561, 67) จากการศึกษาปัญหาในสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงตามวาระ ส่งผลให้การบริหารงานด้านวิชาการขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนจัดระบบ และศึกษาความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีโดยเฉพาะในด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนที่เน้นการติดตามดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด การควบคุมการใช้เวลาในการเรียนการสอน การจัดสิ่งจูงใจให้กับครูเพื่อเพิ่มขวัญและกำลังใจในการทำงาน ด้านการนิเทศประเมินผลและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาทางการศึกษาต่อไป (วุฒิชัย อ่องนาวา, 2561, พฤษภาคม 21) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาภาวะผู้นำทางวิชาการ

ที่ได้ทำการศึกษา จากการศึกษเอกสาร และงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่อยู่ระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (สุขฤทัย จันท์ทรงกรด, 2558, 57) ด้านการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (อังคณา ฉางข้าวดำ, 2557, 86) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (พิมพ์พิชญา จงเกียรติกาญจน์ (2553, 81) และด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (พิสิษฐ์ แม้นเขียน, 2545, 116, กัญญ์วรา เครือพาทิ, 2556, 82, บรรพต ฐ์เจนทร์, 2557, 224) และยังสอดคล้องกับโคอิมบรา (Coimbra, 2013, 65) ที่ระบุว่ากระบวนการในการนิเทศและการประเมินผลส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีปัญหาเรื่องการจัดฝึกอบรมที่เข้มแข็งและมั่นคง ขาดการส่งเสริมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ รวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมประเมินอีกด้วย จึงต้องมีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาในปัจจุบันมีวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งความสำเร็จหรือความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษานั้น ภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ขึ้น

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

อยู่กับความกดดันและสไตล์การบริหารงานของผู้บริหารแต่ละคนด้วย ซึ่งการวัดประสิทธิผลอาจดูได้จากผู้บริหารและครูสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพพื้นฐานที่เปลี่ยนแปลงไปได้ สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี มีการพัฒนาการเรียนการสอนในเชิงประจักษ์มากขึ้น สามารถผสมผสานบูรณาการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้นเป็นการเพิ่มศักยภาพของตนทำให้สถานศึกษาเกิดความมั่นคงและเป็นระบบ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านความสามารถในการพัฒนาคุณภาพของตน (จริยาภรณ์ พรหมมี, 2559, 124) และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด (ศุภกร อินทร์คล้าย, 2556, 63, ญัฐชนก ชัยศรี, 2555, 84, ภัทรา พึ่งไพฑูรย์, 2555, 77) สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับโลเคและลาธัม (Locke & Latham, 2002 cited in Wesson & Derrer-Rendall, 3) ที่กล่าวว่าความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เช่น การให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีที่สุด นับเป็นแรงจูงใจเพื่อให้เป้าหมายของสถานศึกษาเกิด

ประสิทธิผล โดยเป้าหมายนั้นจะต้องมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมเพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนสามารถไปถึงเป้าหมายที่สถานศึกษาได้ตั้งไว้ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่ท้าทายและพัฒนาความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

### สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีทิศทางบวก

### ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา

### ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยกำหนดขอบเขตวิจัย ดังนี้

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูในสถานศึกษาสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี มีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และเพชรบุรี จำนวน 1,182 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูจากสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน ซึ่งได้มาโดยเปิดตารางขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 607-610) กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นชั้นแล้วเทียบตามสัดส่วน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 cited in Hallinger & Chung Wang, 2015, 26-35) มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา 3) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 4) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน 7) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 8) การส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และ 10) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตราชบุรี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, 378-383) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ความสามารถในการบูรณาการ และ 4) ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 cited in Hallinger & Chung Wang, 2015, 26-35) ซึ่งประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา 3) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 4) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน 7) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 8) การส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และ 10) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง และประสิทธิผลของสถานศึกษาตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, 378-383) ซึ่งประกอบ

ด้วย 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ความสามารถในการบูรณาการ และ 4) ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน โดยนำแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

### นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงให้ความหมายของคำศัพท์เฉพาะ สำหรับศึกษาการทำวิจัย ในครั้งนี้ไว้ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในบทบาททั้งครบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อทุกฝ่ายในองค์กร โดยมีหน้าที่ในการสร้างและส่งเสริมความก้าวหน้าขององค์กรเป็นการนำองค์ความรู้สู่การปฏิบัติที่มุ่งมั่นสร้างสรรค์ให้ทีมงานเชื่อถือศรัทธา อาศัยกระบวนการและการพัฒนาการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ประสานงานและส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมการเรียนรู้โดยอาศัยความร่วมมือกันของสมาชิกในองค์กร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดองค์ประกอบไว้ 10 ประการ ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา 3) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 4) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน

5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน  
6) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน 7) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 8) การส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และ 10) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ ประกอบด้วยเกณฑ์ชี้วัดด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ความสามารถในการบูรณาการ และ 4) ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นบาทหลวงหรือนักบวชที่ได้รับการแต่งตั้งจากพระสังฆราชประจำสังฆมณฑลราชบุรี เพื่อบริหารสถานศึกษาประจำสังฆมณฑล ปีการศึกษา 2561

4. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการที่ได้รับการเลือกจากผู้บริหาร เป็นบุคลากรวิชาชีพทำหน้าที่หลักด้านการบริหารงานฝ่ายวิชาการ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ปีการศึกษา 2561

5. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน หรือผู้มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอนมานาน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ปีการศึกษา 2561

6. สถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ใน 4 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี และเพชรบุรี มีจำนวน 13 สถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนดรุณาราชบุรี โรงเรียนดรุณาราชบุรีวิเทศศึกษา โรงเรียนดรุณานุเคราะห์ โรงเรียนดรุณานุกุล โรงเรียนเรืองวิทย์พระหฤทัย โรงเรียนดำเนินวิทยา โรงเรียนวันทามารีอา โรงเรียนธีรศาสตร์ โรงเรียนเทพินทร์พิทยา โรงเรียนเทพวิทยา โรงเรียนวีรศิลป์ โรงเรียนอนุชนศึกษา และโรงเรียนดรุณากาญจนบุรี

### ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ดำเนินการสร้าง ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

### การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยให้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า 0.60 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนคาทอลิกในสังฆมณฑลราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 3 คน และครูจำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .983

### การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโดยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผล จำแนกเป็น 4 ตอน คือ

**ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม** พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 81.79 เป็นเพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 18.21 เป็นผู้ที่มิอายุ 51 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.18 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 27.15 อายุ 31-40 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22.68 และเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 21.99 ส่วนระดับการศึกษาพบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 90.03 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.56 จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.37 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด

จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.03 ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 82.82 รองลงมาเป็นผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.71 และลำดับน้อยที่สุดคือผู้บริหาร จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.47 เป็นผู้ที่มีการประสบการณ์ทำงานมากกว่า 21 ปีมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 40.21 รองลงมามีประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 39.52 และลำดับที่น้อยที่สุดคือประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 20.27

**ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี** ในการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด ( $\bar{X}=4.51$ , S.D.=0.43) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ( $\bar{X}=4.57$ , S.D.=0.44) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง ( $\bar{X}=4.56$ , S.D.=0.51) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ( $\bar{X}=4.56$ , S.D.=0.47) การส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ( $\bar{X}=4.55$ , S.D.=0.55) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ( $\bar{X}=4.54$ , S.D.=0.46) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ( $\bar{X}=4.52$ , S.D.=0.49) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ( $\bar{X}=4.51$ , S.D.=0.45) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน ( $\bar{X}=4.44$ , S.D.=0.53) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ( $\bar{X}=4.44$ , S.D.=0.54) และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ( $\bar{X}=4.43$ , S.D.=0.56)

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา  
ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวม ( $X_{tot}$ ) (n=291)

| ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร                            | $\bar{X}$ | S.D. | ค่าระดับ  | ลำดับ |
|------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|-------|
| 1. การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ( $X_1$ )                  | 4.51      | 0.46 | มากที่สุด | 7     |
| 2. การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ( $X_2$ )                | 4.57      | 0.44 | มากที่สุด | 1     |
| 3. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ( $X_3$ )                | 4.56      | 0.47 | มากที่สุด | 3     |
| 4. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ( $X_4$ )             | 4.54      | 0.46 | มากที่สุด | 5     |
| 5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ( $X_5$ )             | 4.43      | 0.56 | มาก       | 10    |
| 6. การควบคุมการใช้เวลาในการสอน ( $X_6$ )                   | 4.44      | 0.53 | มาก       | 8     |
| 7. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ( $X_7$ )                 | 4.44      | 0.54 | มาก       | 9     |
| 8. การส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ( $X_8$ )                    | 4.55      | 0.55 | มากที่สุด | 4     |
| 9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ( $X_9$ )               | 4.52      | 0.49 | มากที่สุด | 6     |
| 10. การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง ( $X_{10}$ ) | 4.56      | 0.51 | มากที่สุด | 2     |
| รวม ( $X_{tot}$ )                                          | 4.51      | 0.43 | มากที่สุด |       |

### ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

ในการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.45$ , S.D.=0.45) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน ( $\bar{X}=4.56$ , S.D.=0.46) ด้านความสามารถในการบูรณาการ ( $\bar{X}=4.44$ , S.D.=0.48) ด้านความสามารถในการปรับตัว ( $\bar{X}=4.41$ , S.D.=0.50) และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ( $\bar{X}=4.38$ , S.D.=0.52)

**ตาราง 2** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัด  
สังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวม ( $Y_{tot}$ ) (n=291)

| ประสิทธิผลของสถานศึกษา                                               | $\bar{X}$ | S.D. | ค่าระดับ  | ลำดับ |
|----------------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|-------|
| 1. ความสามารถในการปรับตัว (Y1)                                       | 4.41      | 0.50 | มาก       | 3     |
| 2. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี<br>ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y2) | 4.38      | 0.52 | มาก       | 4     |
| 3. ความสามารถในการบูรณาการ (Y3)                                      | 4.44      | 0.48 | มาก       | 2     |
| 4. ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน (Y4)                             | 4.56      | 0.46 | มากที่สุด | 1     |
| รวม ( $Y_{tot}$ )                                                    | 4.45      | .045 | มาก       |       |

#### ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ สถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ  
สถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดย  
ภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีอย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ( $r=.824$ ) เมื่อ  
พิจารณารายคู่ พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01  
โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดได้แก่ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง กับความ  
สามารถในการบูรณาการ คือ  $r=.744$  รองลงมาได้แก่ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่าง  
ทั่วถึงกับความสามารถในการปรับตัว คือ  $r=.726$  และด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่าง  
ทั่วถึงกับความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน คือ  $r=.718$  ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กัน  
ต่ำที่สุด คือ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษากับความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี  
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ  $r=.545$

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา  
ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ  
สถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

|                  | X <sub>1</sub> | X <sub>2</sub> | X <sub>3</sub> | X <sub>4</sub> | X <sub>5</sub> | X <sub>6</sub> | X <sub>7</sub> | X <sub>8</sub> | X <sub>9</sub> | X <sub>10</sub> | X <sub>tot</sub> | Y <sub>1</sub> | Y <sub>2</sub> | Y <sub>3</sub> | Y <sub>4</sub> | Y <sub>tot</sub> |
|------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|------------------|
| X <sub>1</sub>   | 1              |                |                |                |                |                |                |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>2</sub>   | .721**         | 1              |                |                |                |                |                |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>3</sub>   | .729**         | .760**         | 1              |                |                |                |                |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>4</sub>   | .615**         | .694**         | .700**         | 1              |                |                |                |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>5</sub>   | .679**         | .732**         | .767**         | .769**         | 1              |                |                |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>6</sub>   | .607**         | .633**         | .685**         | .660**         | .706**         | 1              |                |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>7</sub>   | .685**         | .723**         | .711**         | .666**         | .729**         | .710**         | 1              |                |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>8</sub>   | .581**         | .713**         | .670**         | .642**         | .706**         | .683**         | .748**         | 1              |                |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>9</sub>   | .661**         | .750**         | .758**         | .748**         | .784**         | .745**         | .739**         | .745**         | 1              |                 |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>10</sub>  | .709**         | .788**         | .784**         | .720**         | .759**         | .691**         | .785**         | .764**         | .818**         | 1               |                  |                |                |                |                |                  |
| X <sub>tot</sub> | .805**         | .867**         | .874**         | .834**         | .888**         | .830**         | .873**         | .846**         | .898**         | .906**          | 1                |                |                |                |                |                  |
| Y <sub>1</sub>   | .598**         | .631**         | .665**         | .633**         | .683**         | .609**         | .621**         | .625**         | .688**         | .726**          | .751**           | 1              |                |                |                |                  |
| Y <sub>2</sub>   | .595**         | .545**         | .656**         | .589**         | .698**         | .609**         | .633**         | .598**         | .679**         | .686**          | .731**           | .798**         | 1              |                |                |                  |
| Y <sub>3</sub>   | .636**         | .645**         | .701**         | .619**         | .717**         | .627**         | .675**         | .654**         | .714**         | .744**          | .782**           | .772**         | .831**         | 1              |                |                  |
| Y <sub>4</sub>   | .636**         | .632**         | .688**         | .640**         | .674**         | .608**         | .654**         | .610**         | .676**         | .718**          | .757**           | .728**         | .761**         | .817**         | 1              |                  |
| Y <sub>tot</sub> | .672**         | .668**         | .739**         | .676**         | .757**         | .669**         | .705**         | .679**         | .752**         | .784**          | .824**           | .903**         | .929**         | .933**         | .898**         | 1                |

\*\* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

### สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.51$ ) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการนิเทศและการประเมินผล ด้านการสอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.45$ ) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน ด้านความสามารถในการบูรณาการ ด้านความ

สามารถในการปรับตัว และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ( $r=.824$ ) เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดได้แก่ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึงกับความสามารถในการบูรณาการ รองลงมาได้แก่ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึงกับความสามารถในการปรับตัว และด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึงกับความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษากับความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

### อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะระบบการบริหาร

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

จัดการของฝ่ายการอบรมศึกษาสังฆมณฑลราชบุรีมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพสามารถผลิตบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อมาบริหารจัดการ รับผิดชอบ ตัดสินใจและดำเนินการบริหารงานต่างๆ โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจบการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีประสบการณ์ในการทำงานมาหลายปี จึงมีความรู้ ประสบการณ์ เทคนิควิธีการต่างๆ มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์โดยการนำความรู้ ทักษะต่างๆ มาใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งสร้างบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการอยู่เสมอโดยการสื่อสารเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างชัดเจน มีการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง ต้องรู้จักวางแผนงานวิชาการ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง พัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ดูแลและส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดูแลและส่งเสริมการสอนของครูและการเรียนของนักเรียนอย่างทั่วถึง อีกทั้งเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ความเอาใจใส่ เสริมสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อจะนำไปสู่การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากปัจจัย

ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ บรรพต ฐะเจนทร์ (2557, 224) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านการกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ กัญญ์วรา เครืองพาที (2556, 82) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสื่อสารให้ครู ผู้ปกครองรับทราบโดยทั่วกันในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจ

หลักสูตรและกำกับ ติดตาม ตรวจสอบดูแล ให้มีการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ฝ่ายอบรมการศึกษาของสังฆมณฑลราชบุรี ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา อยู่ในแผน สังฆมณฑลราชบุรี 2016-2020 ซึ่งมีเป้าหมาย หลัก คือเพื่อสร้างเยาวชนให้มีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น มีวิจรรย์ญาณ คติวิเคราะห้ไตร่ตรองอย่าง รอบคอบและตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม มีสติในการดำเนินชีวิต มีจิตตารมณ์ แห่งการรับใช้สังคม (สังฆมณฑลราชบุรี, 2559, 21-22) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นหัวใจหลักต่อการ พัฒนาคน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข เช่นเดียวกับจุดมุ่งหมายของ การศึกษาของประเทศที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็น คนเก่ง เป็นคนดี มีศีลธรรม และดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข โดยสถานศึกษาสามารถ ผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถผสมผสานความพึงพอใจ บรรยากาศ และการติดต่อสื่อสารได้ดี และ สามารถ พัฒนาศักยภาพของตนสร้างชื่อเสียงให้แก่ สถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้อง

กับแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 12 (สำนัก งานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 35) ที่ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยวาง รากฐานไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการของสถาน ศึกษาที่มุ่งหมายสร้างภูมิคุ้มกันและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ด้วย สิ่งเหล่านี้ทำให้สถานศึกษาเกิด ประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของทิพวรรณ พรหมกอง (2558, 79) ได้ศึกษา วิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล อุบลราชธานีโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารโดยภาพรวมมีความ สัมพันธ์กับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัด สังฆมณฑลราชบุรี โดยมีความสัมพันธ์กัน ในทิศทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นบาทหลวงและนักบวช มีคุณลักษณะที่ดี มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่เหมาะสม มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสามารถในการจัดการกับความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของผู้เรียน ทำให้ การปฏิบัติงานในองค์การมีประสิทธิภาพ และ

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

เกิดประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งภาวะผู้นำที่ดีถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นต่อบุคคลในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์มีความสุข ประสบความสำเร็จ เป็นผู้มีความรู้ค่าที่หาประโยชน์แก่ผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพิษฐา จงเกียรติกาญจน์ (2553, 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันโดยตรงในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับอภิเดช พลเยี่ยม (2556, 91) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และเป็นทิศทางบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อพิจารณา

ดูรายด้านพบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างทั่วถึงอยู่ในระดับความสัมพันธ์สูงสุด ทั้งนี้เพราะระบบการบริหารจัดการของฝ่ายการอบรมศึกษาสังฆมณฑลราชบุรีมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เอาใจใส่บุคลากรทุกคนโดยสามารถผลิตบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อมาบริหารจัดการ รับผิดชอบตัดสินใจ และดำเนินการบริหารงานต่างๆ ในสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ตรงตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาคาทอลิกที่ช่วยกันพัฒนาเยาวชนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น มีวิจารณ์ญาณ คติวิเคราะห์และไตร่ตรองอย่างรอบคอบโดยตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม (สังฆมณฑลราชบุรี, 2559, 22) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ความเอาใจใส่เสริมสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อจะนำไปสู่การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสิ่งที่สำคัญที่สุดในศตวรรษที่ 21 นี้ก็คือผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถเรียนรู้ที่จะจัดการกับความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งของครูและนักเรียนด้วย จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์

สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับณัฐชนก ชัยศรี (2555, 84) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นไปตามสมมติฐานโดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ ส่วนด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ทั้งนี้เพราะการติดต่อสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นหัวใจที่สำคัญในการบริหารงานของผู้บริหาร เป็นความสามารถที่จะถ่ายทอดความคิดเห็นและคำพูด ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดแรงจูงใจต่อครูและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับจริยาภรณ์ พรหมมิ (2559, 124) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีความสัมพันธ์

ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

### ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีให้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรพบครูเป็นรายบุคคล เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน และควรใช้ผลการทดสอบเพื่อการประเมินความก้าวหน้าตามเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน (สุขฤทัย จันทรทรงกรด, 2558, 88)

## ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

2. ในเรื่องประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยการหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย หรือจัดการอบรมเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ (ศุภกร อินทร์คล้าย, 2556, 75)

3. ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีมีความสัมพันธ์กันสูงมาก ดังนั้นผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเองในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อการบริหารงานที่ได้ประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพต่อไป

## ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษากาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

## บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2574). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กัญญวรา เครื่องพาที. (2556). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จริยาภรณ์ พรหมมิ. (2559). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชนก ชัยศรี. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทิพวรรณ พรหมทอง. (2558). ประสิทธิภาพของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บรรพต ฐ์เจนทร์. (2557). ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฝ่ายอบรมศึกษาสังฆมณฑลราชบุรี. (2555). แผนแม่บท (Master Plan) พ.ศ.2555-2570. ราชบุรี: ศูนย์วิชาการสังฆมณฑลราชบุรี.
- พิมพ์พิชญา จงเกียรติกาญจน์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา  
ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

- พิสิษฐ์ แม้นเขียน. (2545). พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- ภัทรา พึ่งโพธิ์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- วุฒิชัย อ่องนาวา. (2561). การเสริมสร้างและพัฒนางานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 และการขับเคลื่อนกลยุทธ์ “ศิษย์พระคริสต์ เจริญชีวิตประกาศข่าวดีใหม่”. สารสังฆมณฑลราชบุรี. 36, 66-69.
- \_\_\_\_\_. (2561, พฤษภาคม 21). ผู้อำนวยการ. ศูนย์วิชาการสังฆมณฑลราชบุรี. สัมภาษณ์.
- ศุภกร อินทร์คล้าย. (2556). ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมเกียรติ พละจิตต์. (2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาดีเด่น: การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมถวิล ศิลปคนธรรพ์. (2556). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สังฆมณฑลราชบุรี. (2559). แผนปฏิบัติงานอภิบาลและประกาศข่าวดี คริสตศักราช 2016-2020. ราชบุรี: ธรรมรักษ์การพิมพ์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.

- สำนักงานเลขาธิการสถานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สุขฤทัย จันทรทรงกรด. (2558). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิเดช พลเยี่ยม. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Coimbra, M.D.N.C.T & Alves, C.D.D. (2013). **Supervision and Evaluation: Teachers' Perspectives**. International Journal of Humanities and Social Science. 65-71.
- Hallinger, P & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behaviors of principals. **The Elementary School Journal**, 86, (2), 217-247.
- Hallinger, P. & Wang, W.C. (2015). **Assessing Instructional Leadership with the Principal Instructional Management Rating Scale**. Switzerland: Springer International.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). **Educational administration: Theory, research, and practice (4<sup>th</sup> ed)**. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3).
- Locke, E. and Latham, G. (2002). **Building a practically useful theory of goal setting and task motivation: A 35-year odyssey**. American Psychologist, 57(9), 705-717.
- Wesson, C. J. & Derrer-Rendall, N. M. (2011). **Self-beliefs and student goal achievement**. The British Psychological Society: Psychsource.